

ŻUBROŃ

Mieszaniec międzyrodzajowy żubra i bydła domowego.

Pierwsze żubronie wyhodował w 1847 Polak, Leopold Walicki, krzyżując krowy z żubrem-bykiem. Walicki otrzymał w latach 1847-1859 piętnaście mieszańców, w tym jedyne na świecie płodne samca w pierwszym pokoleniu. W latach 1905 - 1928 w Askanii Nowej (w ówczesnym Związku Radzieckim) uzyskano 28 mieszańców.

Doświadczenia tego rodzaju wznowiono w 1953 w ogrodzie zoologicznym w Płocku, gdzie uzyskano 4 mieszańce.

W 1958 roku badania przejął Zakład Badań Ssaków PAN w Białowieży. Krzyżując byka żubra z krowami rasy polskiej czerwonej i nizinnej czarno-białej, do 1976 roku uzyskano 71 mieszańców.

Żubronie odznaczają się znacznym ciężarem ciała (samce do 1200 kg, samice 810 kg), szybkim wzrostem, siłą, odpornością na choroby i niesprzyjające warunki klimatyczne.

Samce żubroni w pierwszym pokoleniu są nieplodne, natomiast samice dają potomstwo z samcami obydwu gatunków wyjściowych.

Celem takiego krzyżowania była próba uzyskania potomstwa od dwóch różnych gatunków, poznanie mechanizmów dziedziczenia, płodności oraz określenie cech użytkowych otrzymanej hybrydy.

Znaczenie miały również względy ekonomiczne. Stworzenie hybrydy międzygatunkowej, którą hodować można na nieużytkach, bez potrzeby budowania pomieszczeń gospodarczych, i której mięso ma specyficzny smak, mogło stać się przełomem dla polskiego rolnictwa. Próby takiej hodowli podjęto w PGR-ach dawnego województwa poznańskiego. Niestety nie przyniosły one zadawalających rezultatów.

W 1960 roku w Białowieży uzyskano odwrotnego mieszańca, którego matką była żubrzyca a ojcem buhaj bydła domowego.

Obecnie żyje w Polsce tylko kilkanaście żubroni.